



Kunnan kotoutumishjelmaa eli kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kuvaava asiakirja

Kunta voi hyödyntää lomaketta tai lomakkeen tekstiä kunnan kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan laatimisessa. Lomakkeen tai sen sisällön käyttö on vapaaehtoista. Tallenna lomake koneelle ennen täyttämistä. Voit myös hyödyntää lomakkeen sisällön kopioimalla sen kunnan omalle asiakirjapohjalle.

Kotoutumishjelmaan ja sen laatimiseen vaikuttavat monet alueelliset ja paikalliset tekijät, eivätkä kaikki lomakkeen kohdat välttämättä sovellu kaikkiin tilanteisiin. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumishjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumishjelman mukaisten palveluiden järjestämisestä. Kunta voi järjestää ja toteuttaa palveluitaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen, muiden kuntien ja/tai hyvinvointialueen kanssa. Kotoutumishjelman palvelut on kuvattava yhteistyössä kunnan työvoimaviranomaisen kanssa ja asiakirja sisältää myös työvoimaviranomaisen palvelut. Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma tehdään aina yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

[Kunnan kotoutumishjelman](#) vähimmäisisällöstä säädetään [laissa kotoutumisen edistämisestä](#) (681/2023). Kotoutumishjelmaan sisältyvät vähintään alla kuvatut palvelut (kohdat 1-6). Kunta voi sisällyttää kotoutumishjelmaan myös muita palveluita (kohta 7).

Kunta tai kunnat:

Vaalan kunta

Kunnassa/kunnissa kotoutumishjelmaa koordinoiva taho:

Vaalan kunnassa kotoutumishjelman koordinoinnista
vastaa ensisijaisesti virkasuhteessa oleva
hyvinvointisuunnittelija.

Kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

Hyvinvointisuunnittelija
Johanna Leskelä
p. 040 1916924
johanna.leskela@vaala.fi

Kotoutumishjelma on laadittu tai päivitetty (päivämäärä): 1.1.2025

Kotoutumishjelman ja/tai sitä kuvaavan asiakirjan laatimiseen osallistuvat yhteistyö- kumppanit:

Kunta voi asettaa työryhmän,
jonka tehtävänä on seurata
kotoutumishjelman toteutumista,
ja ehdottaa siihen muutoksia
tarvittaessa.

Vaalan kunnassa kotoutumishjelman laatimiseen ja
päivittämiseen osallistuvaan työryhmään kuuluu
hyvinvointisuunnittelija, työllisyyspäällikkö,
työllisyysasiantuntijat sekä tarvittaessa hyvinvointijohtaja
ja hallintojohtaja.

Ohjelman päivittämisessä on kuultu myös
yhteistyökumppani BusinessOulua.

Jatkossa kotoutumishjelman seurantaan ja arviointiin
pyritään osallistamaan myös kotoutuja-asiakkaita.

Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa:

Miten kotoutumisohjelma on kunnassa laadittu?

Millaista asiakasviestintää kotoutumisohjelmasta tehdään?

Miten sen toteutumista seurataan jatkossa?

Kotoutumisohjelman kirjaamisesta ja päivittämisestä Vaalan kunnassa vastaa hyvinvointisuunnittelija. Kotoutumisohjelma laaditaan monialaisen työryhmän apaamisten pohjalta, sekä muu kotoutumistyöhön liittyvä lainsäädäntö ja ajantasainen tieto huomioiden. Kotoutumisohjelmaa laadittaessa huomioidaan jo olemassa olevat palvelut ja uusia palveluita suunniteltaessa asiantuntijoiden arviot aiheesta. Hyvinvointisuunnittelija huolehtii siitä, että keskeisistä eemoista käydään avointa keskustelua ja keskeiset päätökset tehdään yhdessä. Kaikessa suunnittelutyössä keskiössä on Vaalan kunnan kotoutuja-asiakkaat ja heidän palvelutarpeensa kotoutumislain mukaisesti järjestettynä. Vaalan kunnassa kotoutuja-asiakkaille viestitään kotoutumisohjelmasta osana muuta ohjaus- ja neuvontatyötä. Kotoutumisohjelma on luettavissa myös kunnan verkkosivuilla. Kotoutumisohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan monialaisen työryhmän toimesta noin 6kk välein.

Kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan käsittely- ja hyväksymisprosessi kunnassa:

(ei pakollinen)

Kotoutumisohjelmaa käsitellään poikkihallinnollisesti, ensisijaisesti hyvinvointipalveluiden ja työllisyyspalveluiden kesken. Kotoutumisohjelma on kunnassa toimintaa ohjaava operatiivinen asiakirja. Kotoutumisohjelma viedään tiedoksi hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnalle sekä kunnanhallitukselle.

Alla on kuvattu, miten kunnassamme on suunniteltu toteutettavaksi ja järjestettäväksi:

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (Kotol 14 ja 15 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

Vaalan kunnassa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi toteutetaan hyvinvointisuunnittelijan toimesta Kotolain 14 ja 15§ mukaisesti, muille kuin työnhakijana oleville kotoutuja-asiakkaille. Hyvinvointisuunnittelija ottaa yhteyttä asiakkaaseen ja sopii ajan palvelutarpeen arvioinnin teolle viipymättä. Työttömänä työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden kohdalla osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin tekee vastuukunnan (Oulu)omavalmentaja. Mikäli hyvinvointisuunnittelija on jo tehnyt palvelutarpeen arvion on hänen tiedotettava omavalmentajaa, mikäli asiakas

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/ yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Vastuu kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin teosta, kirjaamisesta ja säilyttämisestä asianmukaisesti kuuluu hyvinvointisuunnittelijalle, joka on viranhaltija. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tehdään aina haastattelemalla asiakasta käytössä olevan mallipohjan pohjalta. Arviointi toteutetaan aina lähitapaamisena, ja arvittaessa tulkattuna, kunnan toimipisteessä. Työnhakijaksi rekisteröityneen työnhakijan kohdalla osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin teosta, kirjaamisesta ja säilyttämisestä vastaa vastuukunnan (Oulu) kotoutumisen omavalmentaja.

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

Vaalan kunnassa monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi käynnistetään hyvinvointisuunnittelijan toimesta viipymättä. Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ehdään yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointisuunnittelija ottaa yhteyttä hyvinvointialueen edustajaan ja aloittaa järjestelyt arvioinnin tekoa varten heti, kun saa tiedon asiakkaasta jonka kohdalla arviointi tulee tehdä monialaisesti. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella monialaisen palvelutarpeen arviointiin osallistuu aikuissosiaalityön yhteyshenkilö.

C. Yhteistyö

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Hyvinvointisuunnittelija varaa kalenterista ajankohdan ja kutsuu paikalle asiakkaan näkökulmasta keskeiset henkilöt. Kunnan edustajista paikalla on hyvinvointisuunnittelija sekä vastuukunnan omavalmentaja. Pohteen edustajista paikalla voi olla esimerkiksi sosiaalityöntekijä, terveydenhoitaja tai jokin muu asiakkaan palvelutarpeen mukainen työntekijä. Hyvinvointisuunnittelija varmistaa, että asiakkaalla on tieto apaamisesta ja sen sisällöstä. Tapaaminen järjestetään kunnan tiloissa lähitapaamisena. Tarvittaessa paikalla voi olla osa kutsutuista etäyhteyden välityksellä. Hyvinvointisuunnittelijan vastuulla on huolehtia, että apaamisessa on mukana tulkki asiakkaan hyvin osaamalla kielellä. Tulkkauspalvelu (yleisimmin puhelintulkkaus) varataan Monetran tulkkauspalvelusta. Mikäli vastuukunnan omavalmentaja tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin, on hänen vastuulla yllä mainitut asiat. Kunnassa on otettu käyttöön Koto-AJ asiakastietojärjestelmä keväällä 2025.

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (Kotol 16 ja 17 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten palvelut järjestetään kunnassa?

Vaalan kunnassa kotoutumissuunnitelman tai monialaisen **kotoutumissuunnitelman laatiminen käynnistyy** virkavastuussa olevan hyvinvointisuunnittelijan toimesta muiden kuin työttömien työnhakijoiden osalta. Mikäli kotoutuja-asiakas on rekisteröitynyt työnhakijaksi, kotoutumissuunnitelman teosta vastaa vastuukunnan kotoutumisen omavalmentaja. Hyvinvointisuunnittelijan vastuulla on huolehtia, että kunnassa kirjoilla oleville kotoutuja-asiakkaille on tehty kotoutumissuunnitelma mikäli he kuuluvat kotoutumislain määrittämään kohderyhmään.

B. Vastuutaho:

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Vaalan kunnassa kotoutumissuunnitelman teko on virkasuhteessa olevan hyvinvointisuunnittelijan vastuulla. Hyvinvointisuunnittelija voi kutsua tapaamiseen mukaan arpeen mukaan muita kunnan edustajia kenen osallistuminen on asiakkaan näkökulmasta keskeistä. Mikäli kotoutuja-asiakas on rekisteröitynyt työnhakijaksi, kotoutumissuunnitelman teosta vastaa vastuukunnan (Oulu) kotoutumisen omavalmentaja.

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

Vaalan kunnassa monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta vastaa muiden kuin työttömien työnhakijoiden kohdalla hyvinvointiosastolla työskentelevä hyvinvointisuunnittelija. Hyvinvointisuunnittelija vastaa prosessin käynnistämisestä ja ottaa yhteyttä hyvinvointialueen edustajaan kotoutumissuunnitelman laatimisen ajankohdan sopimiseksi. Työttömien työnhakijoiden kohdalla monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa vastuukunnan (Oulu) kotoutumisen omavalmentaja, joka käynnistää prosessin.

C. Yhteistyö

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Vaalan kunta tekee matalan kynnyksen yhteistyötä kotoutuja-asiakkaiden osalta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eli Pohteen toimijoiden kanssa (esimerkiksi kouluterveydenhuolto, neuvola ja sosiaalityö). Kunta toimittaa voimassa olevan kotoutumishjelman tiedoksi hyvinvointialueen toimijoille, jotta hyvinvointialueella on tieto kunnan järjestämistä palveluista sekä palveluihin ohjaamisen prosesseista.

Kotoutumisen omavalmentaja voi pitää kolmikantakeskustelun kotoutumista edistävän palvelun kotoutumiskouluttajan tai oppilaitoksen opettajan sekä kotoutuja-asiakkaan kanssa, jos se on tarpeellista asiakkaan opintojen tai palvelun etenemisen kannalta.

Yhteistyö ja sujuva viestintä on erityisen tärkeää eri viranomaisten välillä, jotta ei tehdä päällekkäistä työtä ja kukaan kotoutuja ei jää huomioimatta.

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (Kotol 25 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

BusinessOulu kilpailuttaa kotoutuja-asiakkaille järjestettävän monikielisen yhteiskuntaorientaation. Kilpailutus on mahdollista toteuttaa ylläalueellisena tai valtakunnallisena yhteishankintana sekä hyödyntää sidosryhmäyksikköhankinnan mahdollisuuksia. Vaalan kunta ostaa palvelun sekä työnhakijana oleville kotoutuja-asiakkaille, että työvoiman ulkopuolella oleville kotoutuja-asiakkaille. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio pyritään järjestämään vähintään hybridi-toteutuksena, jossa dialogisuus huomioidaan.

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Tällä hetkellä ukrainan kieli (tai mahdollisesti venäjän kieli).

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille?

Monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaalle mahdollisimman pian Suomeen saapumisen jälkeen, kuitenkin niin, että kotoutuja-asiakkaalle on tehty monialainen palvelutarpeen arviointi ja/tai kotoutumissuunnitelma, jonka yhteydessä asiasta on sovittu. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on Vaalan kunnassa alkuvaiheen palvelu, joka sijoittuu työvoiman ulkopuolella olevien asiakkaiden kohdalla ajallisesti ennen tai limittäin Suomen kielen koulutuksen kanssa. Työnhakijoiden osalta monikielistä yhteiskuntaorientaatiota arjotaan osana kotoutumiskoulutusta mikäli näin on kotoutumissuunnitelmassa sovittu.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Vaalan kunnassa monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisestä työnhakijana oleville kotoutuja-asiakkaille vastaa vastuukunnan (Oulu) kotoutumisen omavalmentaja ja työvoiman ulkopuolella olevien osalta hyvinvointisuunnittelija (hyvinvointiosasto). BusinessOulu vastaa monikielisen yhteiskuntaorientaation kilpailuttamisesta.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa?

Nimeä yhteistyötahot.

Työllisyysalueen vastuukunta tekee hankintapäätöksen alueellisesti (puitesopimus) ja Vaalan kunta tekee sopimuksen monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisestä palveluntuottajan kanssa. Yhteistyötä ehdään monikielisen yhteiskuntaorientaation osalta työllisyysalueen ja vastuukunnan kanssa hankintaan ja kilpailutukseen liittyen. Kunta tekee oman sopimuksen palveluntuottajan kanssa.

4. Kotoutumiskoulutus (Kotol 26 ja 27 §)

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutustyönhakijana oleville kotoutujille

Kotoutumiskoulutus järjestetään työvoimakoulutuksena hitaan polun ja perus/nopean polun ryhminä sekä tarpeen mukaan Oulun ulkopuolella asuville kotoutujille hankittavana verkkokotoutumiskoulutuksena.

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille

Kotoutuja-asiakkaille, jotka eivät ole työttömiä yönhakijoita järjestetään Suomen kielen opetusta Oulujärven kansalaisopiston toimesta. Kurssille menosta sovitaan kotoutumissuunnitelmassa. Kunta tukee kansalaisopiston kurssille pääsyssä kustantamalla oppikirjan sekä ensimmäisen kurssin (alkeis) kurssimaksun. Kunnassa on tavoitteena, että jatkossa Vaalassa järjestetään Suomen kielen opetusta kansalaisopiston toimesta joka lukukausi (syys- ja kevätlukukausi).

Kielitaidon päättöttestaus (Kotol 26 §):

Miten päättöttestauksenjärjestäminen toteutetaan?

Kielitaidon päättöttestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättöttestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta.

Työnhakija-asiakkaana olevalle kotoutujalle järjestetään kotoutumispolun alussa kielitaidon lähtötason arviointi, ns. kielitesti, jonka tuloksen mukaan asiakas ohjataan oikeaan kotoutumiskoulutusjonoon tai aikuisen perusopetukseen, jota tuetaan koto-OEO:a. Kotoutuja-asiakas voidaan ohjata kielitestiin tämän palvelutarpeen perusteella myös myöhemmässä vaiheessa kotoutumissuunnitelmaoikeutta.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Työnhakijana olevien kotoutuja-asiakkaiden kohdalla kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä vastaa työllisyysalue ja vastuukuntana Oulu. Omavalmentaja joka laatii kotoutujalle kotoutumissuunnitelman vastaa siitä, että kotoutumiskoulutuksesta on sovittu yhteistyössä kotoutujan kanssa ja asiakas on ohjattu eteenpäin palvelun piiriin.

Muiden kuin työnhakijana olevien kotoutujien osalta järjestämisestä vastaa Vaalan kunnan hyvinvointiosasto yhteistyössä Oulujärven kansalaisopiston sekä arvittaessa muiden yhteistyötahojen esimerkiksi hankkeiden kanssa.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Työnhakijana olevien kotoutujien osalta yhteistyötä ehdään työllisyysalueen kanssa. Vastuukuntana Oulu koordinoi koko työllisyysalueen kotoutumisverkostoa. Verkoston tavoitteena on turvata alueellista yhdenvertaisuutta, verkoston toimijoiden yhteistyön sujuvuutta sekä alueella tarvittavien palveluiden kehittämistä. Matalan kynnyksen yhteistyö työllisyysalueen sekä Vaalan kunnan hallinto-osaston ja hyvinvointiosaston välillä tukee kotoutujan asiakkaan liikkumista palveluiden välillä. Työnjaosta kotoutumissuunnitelman teon ja siinä sovitun kotoutumiskoulutuksen suhteen sovitaan viranomaisten kesken. Tietoa vaihdetaan säännöllisissä tapaamisissa sekä tarpeen mukaisesti. Tiedon liikkuminen kotoutujan kotoutumissuunnitelman sekä siinä sovitun kotoutumiskoulutuksen osalta tulee olla jatkuvaa.

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

Kuvaa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus?

Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Kotoutuja-asiakkaat, jotka eivät ole työttömiä työnhakijoita voivat hakeutua kansalaisopiston järjestämälle Suomen kielen kurssille sovitusti. Työnhakijana oleville kotoutujille kotoutumiskoulutus järjestetään kotoutujan lähtötason mukaisesti. Oppivelvollisuusiässä olevat kotoutujat saavat luku- ja kirjoitustaidon opetusta koulussa sekä alkeita varhaiskasvatuksessa. Tällä hetkellä kunnassa ei ole arvetta luku- ja kirjoitustaidon opetukselle täysi-ikäisille kotoutujille, koska tiedossa ei ole henkilöä joka tarvitsisi tähän erityistä tukea.

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

Vaalan kunta on aktiivisesti mukana hanketoiminnassa. Työpaikkoja yhteistyöllä Vaalassa -hankkeen (- 31.12.2025) avulla yhdistetään työnhakijoiden ja työnantajien tarpeita ja luodaan uusia työllistymismahdollisuuksia. HOP- hyvinvointia, osallisuutta ja pärjäämistä -hankkeen (- 31.10.2025) avulla uetaan henkilöitä joiden työelämään tai koulutukseen siirtyminen on vaikeutunut. Hanke ehkäisee eriarvoistumista, osattomuuden tunnetta ja syrjäytymistä. Hankkeiden tuella voidaan järjestää kotoutujille suunnattuja tapahtumia matalalla kynnyksellä sekä huomioida räätälöidysti heidän erityistarpeensa.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Kotoutumissuunnitelman laativan viranomaisen vastuulla on tarvittaessa selvittää mistä kotoutuja-asiakas voi saada ukea esimerkiksi kirjoitustaidon opetukseen jos on oppivelvollisuusiän ylittänyt ja tarve nousee esiin. Oppivelvollisuusiässä olevien kotoutuja-asiakkaiden luku- ja kirjoitustaidon opetuksesta vastaa kunnan sivistyspalvelut. Vaalan kunnassa poikkihallinnollinen yhteistyö kotoutuja-asiakkaiden osalta on ketterää ja kaikki kunnan palvelut edistävät osaltaan kotoutumista.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Vaalan kunnan hyvinvointiosasto tekee aktiivisesti yhteistyötä seurakunnan, järjestöjen, hankkeiden sekä sivistyspalveluiden kanssa. Vaalan kunnassa on totuttu tekemään yhteistyötä joustavasti sekä käyttämään luoviakin ratkaisuja erilaisten palveluiden järjestämiseksi arpeen vaatiessa.

6. Kotoutumishojelman aikainen ohjaus ja neuvonta (Kotol 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumishojelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa. Kuvaa tarvittaessa ohjauksen ja neuvonnan järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Miten kunnassa on järjestetty kotoutumishojelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

Vaalan kunnan hyvinvointisuunnittelija ohjaa ja neuvoo kotoutuja-asiakkaita kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä

Hyvinvointiosasto vastaa kotoutumiseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvontatyöstä, sen tarpeen arvioinnista sekä riittävästä resursoinnista.

Työnhakijoiksi rekisteröityneitä kotoutuja-asiakkaita ohjaa ja neuvoo myös kotoutumisen omavalmentaja työllisyysalueen vastuukunnassa (Oulu).

Hyvinvointialueella on myös Vaalassa aikuissosiaalityön neuvontapalveluja joiden kohderyhmää ovat muun muassa Vaalassa asuvat maahanmuuttajat.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Kunnan eri osastojen välillä tehdään tiivistä yhteistyötä kotoutuja-asiakkaiden ohjaukseen ja neuvontaan liittyen. Säännöllisesti toteutuviissa kokouksissa käydään läpi työnjakoa eri kohderyhmien osalta sekä kehitetään toimintaa palvelemaan mahdollisimman hyvin kotoututuja-asiakasta. Tämän lisäksi tehdään tiivistä yhteistyötä työllisyysalueen ja vastuukunnan kanssa.

7. Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi

Kotoutumishjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämisvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista. Kuvaa tarvittaessa palvelun järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

A. Kuvaus palvelusta:

Mitä muita kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Kotoutuja-asiakkaat pyritään saamaan mahdollisimman nopeasti mukaan kunnan kaikkiin heitä tukeviin palveluihin ja eri palveluiden saavutettavuutta arvioidaan säännöllisesti. Kunnassa on mm. maksuton varhaiskasvatus, joka tukee kotoutuja-asiakkaiden vanhempien mahdollisuutta kouluttautua päiväaikaan. Vaalan kunnan vauva- ja tenavatuki vahvistaa myös kotoutujaperheiden hyvinvointia. Kunnassa on paljon maksuttomia tapahtumia eri kohderyhmille.

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

(Esimerkiksi järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.)

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

Vaalan kunnan elinkeinopolitiikan tavoitteena on lisätä kuntalaisten työllisyyttä ja hyvinvointia kehittämällä yritysten toimintaympäristöä, järjestämällä neuvonta- ja kehittämisspalveluja ja vuokraamalla toimitiloja yrityksille. Matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa markkinoidaan myös kotoutuja-asiakkaille. Työllisyyspalveluiden avulla Vaalassa on pystytty työllistämään muutamia kotoutuja-asiakkaita.

B. Vastuutaho

Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

Kotoutumista tukevia palveluja järjestävät Vaalassa esimerkiksi sivistys-, hallinto-, hyvinvointi-, ja yöllisyysosasto. Palveluita tarjotaan myös yhteistyössä hankkeiden ja/tai järjestöjen kanssa. Hyvinvointiosasto vastaa siitä, että kotoutuja-asiakkaat ovat tietoisia eri palveluista ja arvioi palvelujen tarvetta mm. kotoutumissuunnitelmassa. Esimerkiksi hyvinvointiosaston vastuulla olevien kirjastopalveluiden osalta mietitään, miten kirjastopalvelut saataisiin yhä tunnetummaksi kotoutujien keskuudessa.

C. Yhteistyö:

Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Pienen kunnan vahvuuksia monialaisen yhteistyön osalta ovat ihmisten tunteminen ja joustavuus. Hyvinvointiosastolla on kunnassa tärkeä rooli kotoutuja-asiakkaiden näkökulman esiin tuojana, kun mietitään uusia palveluita tai järjestetään tapahtumia. Matalan kynnyksen yhteistyö toimii kunnassa hyvin ja arpeen mukaan järjestetään tapaamisia eri osastojen välillä, jotta voidaan suunnitella palveluita vastaamaan yhä paremmin myös kotoutujien tarpeita. Tämän lisäksi säännöllistä suunnittelutyötä tehdään eri verkostoissa.

Vastuutaulukko

Palvelu/ toimenpide:	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho:	Muiden kotoutuja- asiakkaiden palvelut tuottava taho:
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Työllisyysalueen vastuukunta	Kunnan hyvinvointiosasto
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Työllisyysalueen vastuukunta	Kunnan hyvinvointiosasto
Kotoutumissuunnitelma	Työllisyysalueen vastuukunta	Kunnan hyvinvointiosasto
Monialainen kotoutumissuunnitelma	Työllisyysalueen vastuukunta	Kunnan hyvinvointiosasto
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	Vastuukunta (ostopalveluna)	Hyvinvointiosasto (ostopalveluna)
Kotoutumissuunnitelma	Työllisyysalueen vastuukunta	Kunnan hyvinvointiosasto
Kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	Työllisyysalueen vastuukunta + kunta	Kunnan hyvinvointiosasto
Kunnan kotoutumishjelman seuranta ja päivittäminen	Työllisyysalueen vastuukunta	Kunnan hyvinvointiosasto

Lomakkeen kohdat luettelona (kopioi kunnan asiakirjapohjalle):

Kuvaa palveluiden järjestämistä eri kohderyhmien osalta. Erittele tarvittaessa vastuutahot eri kohderyhmien osalta. Kuvaa tarvittaessa erikseen suomen- ja ruotsinkieliset palvelut.

1. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (Kotol 14 ja 15 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten palvelut järjestetään kunnassa?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt tekevät osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja miten?

Mitkä tahot/yksiköt tekevät monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin kunnassa ja hyvinvointialueella ja miten?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

2. Osaamisen ja kotoutumisen ja monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma (Kotol 16 ja 17 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten palvelu järjestetään kunnassa?

Miten kotoutumissuunnitelma laaditaan?

Miten monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat kotoutumissuunnitelmien laatimisesta?

Mitkä tahot/yksiköt vastaavat monialaisten kotoutumissuunnitelmien laatimisesta kunnassa ja hyvinvointialueella?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

3. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (Kotol 25 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunta toteuttaa monikielisen yhteiskuntaorientaation?

Mitä yhteiskuntaorientaation kohderyhmiä kunnassa on?

Millä kielillä kunnassa on tarve järjestää yhteiskuntaorientaatio?

Missä asiakaspalveluprosessin vaiheessa monikielistä yhteiskuntaorientaatiota tarjotaan asiakkaille?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/ yksiköt vastaavat yhteiskuntaorientaation järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

Toteuttaako kunta monikielisen yhteiskuntaorientaation osittain tai kokonaan itsenäisesti, vai osittain tai kokonaan yhteistyössä jonkun muun tahon kanssa? Nimeä yhteistyötahot.

4. Kotoutumiskoulutus (Kotol 26 ja 27 §)

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus työnhakijana oleville kotoutujille?

Miten kunnassanne järjestetään kotoutumiskoulutus muille kuin työnhakijana oleville kotoutujille?

Kielitaidon päättötestaus (Kotol 26 §) Tämä päättötestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Päättötestausjärjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta. Miten päättötestauksen järjestäminen toteutetaan?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

5. Muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassanne järjestetään luku- ja kirjoitustaidon koulutus?

Jos luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ei ole tarvetta, esitä perustelut.

Mitä muita em. teemoja sisältäviä koulutuksia tai palveluita kunnassanne on tarjolla?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

6. Kotoutumisohjelman aikainen ohjaus ja neuvonta (Kotol 13 §:n 1 mom. 5 kohta)

Kunnan vastuulla on tarjota maahanmuuttajalle kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumissuunnitelman toteuttamisessa.

a. **Kuvaus palvelusta:** Miten kunnassa on järjestetty kotoutumisohjelman aikaiset ohjaus- ja neuvontapalvelut?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?

7. Muut kunnan järjestämisvastuulla olevat palvelut kotoutumisen edistämiseksi.

Kotoutumisohjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämisvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.

a. **Kuvaus palveluista:** Mitä muita kunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita ja toimintaa kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla kotoutuja-asiakkaan kotoutumisen tueksi?

Mitä muita palveluita kunnassa on tarjolla tai suunnitteilla yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien sekä työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseksi/edistämiseksi?

b. **Vastuutaho:** Mitkä tahot/yksiköt vastaavat palveluiden järjestämisestä?

c. **Yhteistyö:** Miten palvelun järjestämiseksi tehdään yhteistyötä?